

שחרית

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל
נְטִילַת יָדַיִם:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יָצַר אֶת הָאָדָם בְּחֶכְמָה וּבְרָא
בּו נְקָבִים נְקָבִים חֲלוּלִים חֲלוּלִים: גְּלוֹי וְיָדוּעַ לִפְנֵי כֹסֶא כְבוֹדְךָ שְׁאֵם
יִפְתַּח אֶחָד מֵהֶם אוֹ יִסְתֵּם אֶחָד מֵהֶם אִי אֶפְשָׁר לְהִתְקַיֵּם וְלַעֲמוּד
לִפְנֶיךָ: בְּרוּךְ אַתָּה יי רֹפֵא חוֹלֵי כָּל בָּשָׂר וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת:

אֱלֹהֵי נִשְׁמָה שְׁנַתָּה בִּי טַהוֹרָה (הִיא): אַתָּה בְּרָאתָה אַתָּה יָצַרְתָּה אַתָּה
נִפְחַתָּה בִּי וְאַתָּה מְשַׁמְּרָה בְּקֶרְבִּי וְאַתָּה עֲתִיד לְטַלְּהָ מִמֶּנִּי וּלְהַחְזִירָהּ
בִּי לְעֲתִיד לְבוֹא: כָּל־זֶמֶן שֶׁהִנֵּשְׁמָה בְּקֶרְבִּי מוֹדָה (נָשִׁים: מוֹדָה) אֲנִי
לִפְנֶיךָ יי אֱלֹהֵי וְאַלֹהֵי אֲבוֹתַי רַבּוֹן כָּל־הַמַּעֲשִׂים אֲדוֹן כָּל־הַנִּשְׁמוֹת:
בְּרוּךְ אַתָּה יי הַמַּחְזִיר נִשְׁמוֹת לַפְּגָרִים מֵתִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן לְשִׁכּוֹי בִּינָה לְהִבְחִין בֵּין
יוֹם וּבֵין לַיְלָה:

גברים:

ברוך אתה יי אלהינו מלך
העולם שלא עשני גוי (נכרי):
ברוך אתה יי אלהינו מלך
העולם שלא עשני עבד:
ברוך אתה יי אלהינו מלך
העולם שלא עשני אשה:

נשים:

ברוך אתה יי אלהינו מלך
העולם שלא עשני גויה (נכריה):
ברוך אתה יי אלהינו מלך
העולם שלא עשני שפחה:
ברוך אתה יי אלהינו מלך
העולם שעשני כרצוני:

(יש אומרים: ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם מגביה שפלים:)
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם מלביש ערמים:
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם פוקח עורים:
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם מתיר אסורים:
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם זוקף כפופים:
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם רוקע הארץ על-המים:
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר הכין מצעדי-גבר:
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שעשה לי כל-צרכי:
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אוזר ישראל בגבורה:
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם עוטר ישראל בתפארה:
(יש אומרים: ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם הנותן ליצה כח:)

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם המעביר שנה מעיני ותנומה
מעפעפי: ויהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתגילני
בתורתך ודבקני במצותיך ואל תביאני לא לידי חטא ולא לידי
עברה ועון ולא לידי נסיון ולא לידי בזיון ואל ישלוט בי יצר הרע:
ורחקני מאדם רע ומחבר רע: ודבקני ביצר הטוב ובמעשים טובים
וכוח את-יצרי להשתעבד-לך: ותגני חיום ובכל-יום לחן ולחסד
ולרחמים בעיניך ובעיני כל-רואי ותגמלני חסדים טובים: ברוך
אתה יי גומל חסדים טובים לעמו ישראל:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתצילני היום ובכל-יום
מעזי פנים ומעזות פנים מאדם רע ומחבר רע ומשכן רע ומפגע רע
ומשטן המשחית מדין קשה ומבעל דין קשה בין שהוא בן-ברית ובין
שאינו בן-ברית:

רבון כל-העולמים לא על-צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך
כי על רחמיה תרבים: מה אנו מה חיינו מה חסדנו מה-צדקנו
מה-ישועתנו מה-כחנו מה-גבורתנו: מה-נאמר לפניך יי אלהינו
ואלהי אבותינו הלא כל-הגבורים כאין לפניך ואנשי השם כלא היו
וחכמים ככלי מדע ונבונים ככלי השכל: כי רב מעשיהם וזהו וימי
חניהם הכל לפניך ומותר האדם מן-הבהמה אין כי תכל הכל:

אבל אנחנו עמך בני בריה בני אברהם אהבה שנשבעת לו בזה
המריה זרע יצחק יחידו שנעמד על גבי המזבח עדת יעקב בנו
בכורך שמא אהבתך שאהבת אתו ומשמחתך ששמחת בו קראת
את-שמו ישראל וישרון:

לפניך אנחנו חייבים להודות לך ולשבתך ולפארה ולברה ולקדש
ולתן-שבת והודיה לשמך: אשרינו מה-טוב חלקנו ומה-נעים גורלינו
ומה-יפה ירשתנו: אשרינו שאנו משכימים ומעריבים ערב ובקר
בכל-יום תמיד פעמים באהבה ואומרים:

שמע ישראל יי אלהינו יי אחד:

בלחש: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

אתה הוא עד שלא נברא העולם אתה הוא משנברא העולם אתה הוא
בעולם הזה ואתה הוא לעולם הבא: קדש את-שמך על מקדישי שמך
וקדש את-שמך בעולמך: ובישועתך תרום ותגבית קרננו: ברוך אתה
יי מקדש את-שמך ברבים:

אתה הוא יי אלהינו בשמים ובארץ ובשמי השמים העליונים: אמת
אתה הוא ראשון ואתה הוא אחרון ומבלעדיך אין אלהים: קבץ
קניך מארבע כנפות הארץ: יכירו וידעו כל-באי עולם כי אתה-הוא

הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכָל מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ אַתָּה עֹשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם
וְאֶת־הָאָרֶץ: אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם: וּמִי בְּכָל־מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ
בְּעֲלִיּוֹנִים אוֹ בַּתְּחִתּוֹנִים שִׁיאֲמַר לְךָ מֶה תַּעֲשֶׂה: אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים עֲשֵׂה
עִמָּנוּ חֶסֶד בַּעֲבוּר שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ וְקִיָּם לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
מִח־שְׁכָתוֹב: בָּעֵת הַזֶּה אָבִיא אֲתָכֶם וּבָעֵת קִבְּצִי אֲתָכֶם כִּי־אַתָּן
אֲתָכֶם לְשֵׁם וּלְתַהֲלָה בְּכָל עַמֵּי הָאָרֶץ בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם
אָמַר יְיָ:

שמות כ

צפניה ד

ברכת התורה

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
לְעֶסֶק בְּדִבְרֵי תוֹרָה: וְהַעֲבִירָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ
וּבְפִיפִיּוֹת עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל: וְנַהֲנִיחַ אֲנַחְנוּ וְצִאֲצִיאֵנוּ וְצִאֲצִאי עַמֶּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל כְּלָנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּלַמֵּד
תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר־בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים
וְנִתֵּן־לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

רק אומרים פסוקים האלה כאשר מברכים לפני עלות השחר. כאשר מברכים אחר עלות השחר דלג
ל"תמיד"

יְבָרְכֶךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יֵאָר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחֲנֶךָ: וַיֵּשָׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׁם לְךָ
שָׁלוֹם:

במדבר י

אֵלֹהֵי דְבָרִים שְׂאִין לָהֶם שְׁעוֹר: הַפֶּאֶה וְהַבְּפוּרִים וְהַרְאִיוֹן וְגַמְלִיּוֹת חֲסָדִים
וְתַלְמוּד תּוֹרָה:

משנה פאה א

אֵלֹהֵי דְבָרִים שְׂאֵדָם אוֹכֵל פִּירוּתֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וְתִקְרֶן קִנְיָת לֹא לְעוֹלָם
הַבָּא: וְאֵלֹהֵי הֵן - כְּבוֹד אֵב וְאֵם וְגַמְלִיּוֹת חֲסָדִים וְהַשְׁכָּמַת בֵּית הַמְּדָרֶשׁ שְׁחִירֵית
וְעֶרְבִית וְהַכְּנָסַת אוֹרְחִים וּבִקּוּר חוֹלִים וְהַכְּנָסַת כָּלָה וְהַלְנִיַת הַמֶּת וְעִיּוֹן
תַּפְלָה וְהַבָּאת שָׁלוֹם בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ - וְתַלְמוּד תּוֹרָה כְּגֹד כָּלָם:

שבת קכז

תמיד - מקרא

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
אֶת־קִרְבְּנִי לַחֲמִי לְאִשֵּׁי רִיחַ נִיחָחִי תִשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְמוֹעֵדוֹ:
וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרְיבוּ לִי כִכָּשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם
שְׁנִים לְיוֹם עֹלָה תָּמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ
הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָּיִם: וְעֲשִׂירִית הָאִיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה
בְּשֶׁמֶן כֶּתִית רְבִיעֵת הֶהָיִן: עֹלֹת תָּמִיד תַּעֲשֶׂינָהּ בְּהַר סִינַי לְרִיחַ נִיחָח
אִשָּׁה לִי: וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת הֶהָיִן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בִּקְדָּשׁ הַסֵּךְ נִסְךְ שֶׁכֶר
לִי: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָּיִם כַּמִּנְחָה הַבֶּקֶר וְכִנְסָכּוֹ
תַעֲשֶׂה אִשָּׁה רִיחַ נִיחָח לִי:

יש אומרים:

וּשְׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה לִפְנֵי יְיָ וְזָרְקוּ בְּנֵי אֹהֶל־הַכֹּהֲנִים
אֶת־דָּמּוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

וּבַיּוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כִכָּשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֲשָׂרִים סֹלֶת מִנְחָה
בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלֹת שַׁבָּת בְּשַׁבְּתוֹ עַל־עֹלֹת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

בראש חודש:

וּבִרְאשֵׁי חֹדְשֵׁיכֶם תִּקְרְיבוּ עֹלָה לִי פָרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנִים וְאַיִל
אֶחָד כִּכָּשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: וּשְׁלֹשָׁה עֲשָׂרִים סֹלֶת מִנְחָה
בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לֶפָר הָאֶחָד וּשְׁנֵי עֲשָׂרִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן
לְאַיִל הָאֶחָד: וְעֲשָׂרֹן עֲשָׂרֹן סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד
עֹלָה רִיחַ נִיחָח אִשָּׁה לִי: וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי הֶהָיִן יִהְיֶה לֶפָר וּשְׁלִישָׁת

במדבר כח

ויקרא א

במדבר כח

במדבר כח

התין לֹאִיל וּרְבִיעֵת הִתִּין לִכְבֹּשׁ יָיִן נָאת עֵלֶת חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁוֹ לְחֹדֶשׁ־
הַשָּׁנָה: וְשֹׁעִיר עֲזִים אֶחָד לְחַטָּאת לַיָּי עַל־עֵלֶת הַתְּמִיד יַעֲשֶׂה וְנִסְכּוֹ:

איזהו מקומן - משנה

זבחים פ"ה

(א) **איזהו מקומן של זבחים:** קדשי קדשים שחייטתן בצפון: פָּר
ושעיר שְׁלֹוֹם הַכַּפֹּרִים שחייטתן בצפון וקבול דָּמָן בְּכָל־י שָׁרֵת בצפון:
וְדָמָן טֵעוֹן הַזֵּיה עַל־בֵּין הַבָּדִים וְעַל הַפְּרָכֶת וְעַל־מִזְבֵּחַ הַזֶּהָב: מִתְּנָה
אֶחָת מִהֶן מְעַכְבֶּת: שְׁיָרֵי הַדָּם הִיָּה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שְׁלֹמִזְבֵּחַ
הַחִיצוֹן: אִם־לֹא נָתַן לֹא עֵכָב:

(ב) **פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשֹׁעִירִים הַנִּשְׂרָפִים שחייטתן בצפון וקבול דָּמָן**
בְּכָל־י שָׁרֵת בצפון: וְדָמָן טֵעוֹן הַזֵּיה עַל־הַפְּרָכֶת וְעַל־מִזְבֵּחַ הַזֶּהָב:
מִתְּנָה אֶחָת מִהֶן מְעַכְבֶּת: שְׁיָרֵי הַדָּם הִיָּה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי
שְׁלֹמִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אִם־לֹא נָתַן לֹא־עֵכָב: אֵלּוֹ וְאֵלּוֹ נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשָׁן:

(ג) **חטאת הצבור והיחיד - אלו הן חטאת הצבור שְׁעִירֵי רָאשֵׁי**
קִדְשִׁים וְשְׁלֹמוֹעֲדוֹת - שחייטתן בצפון וקבול דָּמָן בְּכָל־י שָׁרֵת בצפון:
וְדָמָן טֵעוֹן אַרְבַּע מִתְּנֹות עַל אַרְבַּע קֶרְנוֹת: כִּיצַד עָלָה בִּכְבֹּשׁ וּפְנָה
לְסוּבָב וּבֹא־לוֹ לְקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית מִזְרָחִית צְפוֹנִית צְפוֹנִית
מַעֲרָבִית מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית שְׁיָרֵי הַדָּם הִיָּה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי:
וְנֹאֲכָלִין לְפָנִים מִן־הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כְהֻנָּה בְּכָל־מֶאֱכָל לְיוֹם וּלְלֵילָה
עַד חֲצוֹת:

(ד) **הַעוֹלָה קִדְשׁ קִדְשִׁים: שחייטתה בצפון וקבול דָּמָה בְּכָל־י שָׁרֵת**
בצפון: וְדָמָה טֵעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנֹות שֶׁהֵן אַרְבַּע וְטֵעוֹנָה הַפֶּשֶׁט וְנִתּוּחַ וְכָלִיל
לְאִשִּׁים:

(ה) **זִבְחֵי שְׁלָמֵי צִבּוֹר וְאֲשָׁמוֹת אֵלּוֹ הֵן אֲשָׁמוֹת: אֲשֶׁם גְּזֻלוֹת אֲשֶׁם**
מַעֲלֹוֹת אֲשֶׁם שְׁפָחָה חֲרוּפָה אֲשֶׁם נְזִיר אֲשֶׁם מְצוֹרַע אֲשֶׁם תְּלוּי

שְׁחִיטָתוֹ בַּצֶּפֶן וְקָבֹל דָּמָן בְּכָלִי שָׁרֵת בַּצֶּפֶן וְדָמָן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְנֹת
שֶׁהֵן אַרְבַּע: וְנֶאֱכָלִין לִפְנֵים מִן הַקָּלָעִים לְזִכְרֵי כְהֻנָּה בְּכָל־מֵאֲכָל
לְיוֹם וְלַיְלָה עַד חֲצוֹת:

(ו) הַתּוֹרָה וְאֵיל נִזִּיר קִדְשִׁים קָלִים: שְׁחִיטָתוֹ בְּכָל־מָקוֹם בְּעֶזְרָה
וְדָמָן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְנֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע: וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר לְכָל־אָדָם
בְּכָל מֵאֲכָל לְיוֹם וְלַיְלָה עַד חֲצוֹת: הַמּוֹרֶם מֵהֶם פְּיוּצָא בָהֶם אֵלָא
שֶׁהַמּוֹרֶם נֶאֱכָל לַפְּתָנִים לְנִשְׁיָהֶם וּלְבָנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם:

(ז) שְׁלָמִים קִדְשִׁים קָלִים: שְׁחִיטָתוֹ בְּכָל־מָקוֹם בְּעֶזְרָה וְדָמָן טָעוֹן
שְׁתֵּי מִתְנֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע: וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר לְכָל־אָדָם בְּכָל־מֵאֲכָל
לְשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אַחָד: הַמּוֹרֶם מֵהֶם פְּיוּצָא בָהֶם אֵלָא שֶׁהַמּוֹרֶם נֶאֱכָל
לַפְּתָנִים לְנִשְׁיָהֶם וּלְבָנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם:

(ח) הַפֶּכּוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח קִדְשִׁים קָלִים: שְׁחִיטָתוֹ בְּכָל־מָקוֹם
בְּעֶזְרָה וְדָמָן טָעוֹן מִתְנֵה אַחַת וּבִלְבָד שְׁתֵּי פָנִים כְּנֶגֶד הִסּוּד שְׁנָה
בְּאִכְלֵתָן: הַפֶּכּוֹר נֶאֱכָל לַפְּתָנִים וְהַמַּעֲשֵׂר לְכָל־אָדָם: וְנֶאֱכָלִין
בְּכָל־הָעִיר בְּכָל־מֵאֲכָל לְשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אַחָד: הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכָל
אֵלָא בַּלַּיְלָה וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלָא עַד־חֲצוֹת וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלָא לְמַנּוּיָיו וְאֵינוֹ
נֶאֱכָל אֵלָא צָלִי:

תלמוד

רַבִּי יִשְׁמַעֲלֵאל אוֹמֵר בְּשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת:

(א) מִקָּל וְחֻמֵּר.

(ב) וּמִגְזֵרָה שְׁוָה.

(ג) מִבְּנִין אֶב מִכְתוּב אַחָד, וּמִבְּנִין אֶב מִשְׁנֵי כְּתוּבִים.

(ד) מִבָּלָל וּפְרָט.

(ה) וּמִפְּרָט וּבָלָל.

(ו) בָּלָל וּפְרָט וּבָלָל, אִי אֵתָה דִּין אֵלָא כְּעִין הַפְּרָט.

- (ז) מְכַלֵּל שְׁהוּא צָרִיךְ לִפְרֹט, וּמִפְרֹט שְׁהוּא צָרִיךְ לִכְלֹל.
- (ח) כָּל דָּבָר שֶׁהֵיךְ בִּכְלָל וַיֵּצֵא מִן הַכְּלָל לְלִמּוּד, לֹא לְלִמּוּד עַל עֲצָמוֹ יֵצֵא, אֲלָא לְלִמּוּד עַל הַכְּלָל כִּלּוֹ יֵצֵא.
- (ט) כָּל דָּבָר שֶׁהֵיךְ בִּכְלָל, וַיֵּצֵא לְטַעוֹן טַעַן אֶחָד שֶׁהוּא כְּעֵנִינוּ, יֵצֵא לְהַקֵּל וְלֹא לְהַחֲמִיר.
- (י) כָּל דָּבָר שֶׁהֵיךְ בִּכְלָל, וַיֵּצֵא לְטַעוֹן טַעַן אַחֵר שֶׁלֹּא כְּעֵנִינוּ, יֵצֵא לְהַקֵּל וּלְהַחֲמִיר.
- (יא) כָּל דָּבָר שֶׁהֵיךְ בִּכְלָל וַיֵּצֵא לְדוֹן בְּדָבָר חֲדָשׁ, אִי אֵתָּה יָכוֹל לְהַחֲזִירוֹ לְכִלְלוֹ, עַד שִׁיחֲזִירוּנוּ הַכָּתוּב לְכִלְלוֹ בְּפִירוּשׁ.
- (יב) דָּבָר הַלְּמַד מֵעֵנִינוּ, וְדָבָר הַלְּמַד מִסּוּפּוֹ.
- (יג) וְכֵן שְׁנֵי כָּתוּבִים הַמְּכַחֲשִׁים זֶה אֶת זֶה, עַד שִׁיבֹאוּ הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וַיְכַרִּיעַ בֵּינֵיהֶם.
- וְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׂיִבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ: וְשֵׁם נֶעֱבְדְּךָ בִּירְאָה פִּימִי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קֹדֶמְנִיּוֹת:

עטיפת הטלית והנחת התפילין

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהַתְעַטֵּף בְּצִיצִית:

לפני הנחת התפילין של יד:

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין:

לפני הנחת התפילין של ראש:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ
עַל־מִצְוֹת תַּפְלִין:

כשסיים להדק את התפילין של ראש:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

יש אומרים כשקושר הרצועה על ידו אומרים:

וְאַרְשָׁתִּיךָ לִי לְעוֹלָם וְאַרְשָׁתִּיךָ לִי בְּצִדְּךָ וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים:
וְאַרְשָׁתִּיךָ לִי בְּאַמוּנָה וּבְדַעַת אֶת־יְיָ: